

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÇİFTLER ARASI ŞİDDETİ KABULLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*
INVESTIGATION OF ACCEPTANCE OF PAIRS VIOLENCE AMONG UNIVERSITY STUDENTS IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Özcan SEZER**
Ezgi SUMBAS***

Öz

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerin şiddeti kabul düzeylerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, okul başarısı, anne ve baba eğitim düzeyleri ve romantik ilişkiye dair görüşleri, benlik saygısı ve toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir. Örneklemi 2016-2017 Eğitim Öğretim Bahar Döneminde İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden 705 (Kız= 454 Erkek=251) öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışmada veri toplama araçları olarak Çiftler Arası Şiddet Kabul Ölçeği, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırma bulguları üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinin cinsiyet, okul başarısı, anne ve babalarının romantik ilişkiye dair görüşleri, benlik saygısı ve toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarına göre farklılaştığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Genç Yetişkinlik, Çiftler Arası Şiddeti Kabul, Benlik Saygısı, Toplumsal Cinsiyete Yönelik Tutum.

Abstract

The aim of this research is to examine whether the level of acceptance of violence of university students varies according to gender, grade level, school achievement, parental education levels and romantic relationship views, self-esteem and attitudes towards social gender roles. The sample is composed of 705 (Female = 454 Male = 251) students who attended İnönü University Faculty of Education during 2016-2017 Education Spring Semester. In this study, the Inter-pair Violence Acceptance Scale, the Rosenberg Self-Esteem Scale, the Gender Roles Attitude Scale, and the Personal Information Form were used as data collection tools. The findings of the research show that university students' acceptance levels of violence among couples differ according to gender, school success, parents' opinions about romantic relationship, self-esteem and attitudes towards social gender roles.

Keywords: Young Adulthood, Inter-pair Violence Acceptance, Self Esteem, Attitudes Towards Social Gender Roles.

1.GİRİŞ

Gelişim kuramcılarında Robert Havighurst'e göre insanın hayatında her dönemde kazanmakla yükümlü olduğu yeni davranış sistemleri yani gelişme ödevleri vardır. Bu ödevlerin başarılı şekilde yapılması bireyleri mutlu kılmakta ve daha sonraki ödevlerini başarmasını kolaylaştırmaktadır. Gelişim ödevlerinin yerine getirilmediği durumlarda bireylerin mutsuz olması, çevresi tarafından yetersiz görülmesi ve daha sonradaki dönemlerde beklenen gelişim ödevlerini gerçekleştirmesinde zorlanabileceği ifade edilmektedir. Genç yetişkinlik yıllarında bireylerden sosyal gruplara katılma, diğer insanlarla ilişki kurma, eş seçme ve bir işe başlama gibi beceri ve davranışlar beklenir (Baymur, 1994:56).Yakın ilişkilerin özel bir bölümünü oluşturan romantik ilişkiler genç yetişkinlerin yaşamlarının neredeyse merkezinde yer almaktadır (Demir, 2008). Yaşları 18-26 arasında değişen gençlerin önemli psikososyal gelişim görevleri arasında yakın ilişkilerin olduğu kabul edilmektedir (Kuttler ve Greca, 2004; Erikson, 2014). Kimlik keşfinin sürdüğü, sosyal, bilişsel, psikolojik, fiziksel ve duygusal açıdan değişimlerin olduğu belirtilen genç yetişkinlik dönemine denk gelen üniversite yıllarında yaşanan romantik ilişkiler bireyin gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Üniversite öğrencilerinin karşı cinsle olan ilişkileri ile ilgili yapılan araştırmaların sonuçları bu dönemde yaşanan duygusal ilişkilerin yetişkinliğin getirdiği sorumluluklara daha iyi uyum sağlamak için gerekli deneyimleri geliştirmede önemli olduğunu göstermektedir (Furjman ve Schaffer, 2003). Üniversitelerde gençlerin psikolojik danışma merkezlerine başvurmasındaki önemli nedenlerden birisini romantik ilişkilerde yaşadıkları sorunlar oluşturmaktadır (Creasey, Kershaw ve Boston, 1999). Bu

* Bu çalışma İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde Doç. Dr. Özcan Sezer danışmanlığında Ezgi Sumbas tarafından hazırlanan ve savunulmuş olan doktora seminerinden üretilmiştir.

** Doç. Dr., İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı.

*** Arş. Gör., İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı.

başvurulardaki konulardan birisi ise ilişkilerde karşılaşılan şiddet ve şiddeti kabul etme durumudur (Karabacak ve Kodan Çetinkaya, 2015; Kepir-Savoly, Ulaş ve Demirtaş-Zorbaz, 2014).

Şiddetin dünyada milyonlarca insanı etkileyen önemli bir halk sağlığı problemi olduğu belirtilmektedir (WHO, 2002). Michaud'a (1991) göre şiddet, insan ilişkilerinde, taraflardan herhangi birinin, doğrudan veya dolaylı olarak başkasına bedensel, ahlaki, moral ve mallar, kültürel değerler gibi açılardan zarar verecek davranışlarda bulunmasıdır. Erten ve Ardalı (1996) davranışsal unsuru vurgulayarak şiddeti; kişinin hakkını çiğnemek, fiziksel veya psikolojik olarak zarar vermek, hırpalamak amacıyla zor kullanmak, aşırı davranışlarda sergilemek olarak tanımlamışlardır. Şiddet içeren davranışlarla okul ve aileden başlayarak toplumun her alanında karşılaşılmaktadır (Tozlu ve Solak, 2006). Saldırganlık günlük yaşamda ailede, alt kültürlerde, iletişim araçları ve sosyal medya aracılığıyla bireylere ulaştığı gibi, insanların inanışları, çevrenin gösterdiği tepkiler de saldırganlığa yönelik algıyı şekillendirmektedir (Cüceloğlu, 1991; Atkinson, Atkinson, Smith ve Nolen-Hoeksema, 1999; Köknel, 2000). Saldırganlığı etkileyen başka unsurlar olarak iklim koşullarından havanın ısı, gürültü, alkol ve madde kullanımı ile cinsiyet gibi özelliklerin de olduğu görülmektedir (Freedman, Sears ve Carlsmith, 1993).

Saldırgan davranışların ergenlik gelişiminin halen sürdüğü ve genç yetişkinliğin başlarına denk gelen 16-25 yaşlar arasında en yaygın olarak görüldüğü belirtilmektedir (Subaşı ve Akın, 2003)

Üniversiteye başlayan gençler giderek ailelerinden daha fazla akranlarıyla bir arada olmaya başlarlar. Bu durum bazen gençler için olumsuz sonuçlara sebebiyet verebilmektedir (Baltaş ve Baltaş, 1990). Özellikle gençlerin bu dönemde sevgi ve saygı ihtiyaçlarının karşılanmaması, önemsenmemesi ve başkaları tarafından devamlı reddedilmeleri gibi yaşantılar onların çevrelerine ve kendilerine yönelik saldırganca tepkiler vermelerine yol açabilmektedir (Öztürk, 1990). Bu dönemde gençler arasındaki romantik ilişkilerde ilişkiyi başlatma ve sürdürmede çeşitli sorunların olduğu kaydedilmektedir (Creasey, Kershaw ve Boston, 1999; Knee, 1998; Eidelson ve Epstein, 1982). Romantik ilişkilerde çiftlerin partnerlerini kıskanmak ve kontrol etmek gibi davranışlarda buldukları (Çınkır, 2006), zaman zaman şiddete başvurduğu ve bu tür tepkilerin artış gösterdiği görülmektedir (Schumacher ve Slep, 2004; Joseph, 1981).

Straus, (2004) birlikte çıkmayı, iki kişinin evlenene kadar ya da var olan ilişki bitene kadar her türlü sosyal ortama ve etkinliğe birlikte ve açık bir şekilde katılarak ilişkilerini sürdürmesi olarak açıklamaktadır. Saltzman, Fanslow, McMahon ve Shelley, (2002), flört şiddetini, flört etmekte olan kişilerden herhangi birinin bu kadın veya erkek olabilir diğerine cinsel, psikolojik ve fiziksel açıdan saldırıda bulunması olarak tanımlamaktadırlar. Bahsi geçen psikolojik şiddet, küfretme, karşısındakinin onurunu kırmaya yönelik söz söyleme, tehdit etme benzeri davranışlar; fiziksel şiddet, saçını çekmek, tokat atmak, benzeri davranışları; cinsel şiddet, cinsel davranışlara zorlamak ve cinsel olarak dokunmayı içermektedir. İbiloğlu (2012), şiddetin, çoğunlukla taraflardan birinin diğerini ilişki sürecinde kontrol etme çabası sonucunda ortaya çıktığını söylemektedir.

Aile, akranlar ve okul gibi sosyal çevreler bireyin benlik saygısının gelişimini etkilemektedir. Düşük benlik saygısı ile suça yönelik davranışlar ve uyum problemleri arasında ilişki olduğu görülmektedir (Akt. Santrock, 2012).

Chrizanowski'ye göre (1981) benlik saygısı kişinin kendi güçlerine dair iyi bir değerlendirme ve kendisine yönelik olumlu imgesidir. McKay ve Fanning'e (2000) göre benlik saygısı, bireyin sahip olduğu yetenek ve kapasiteyi kabul etmesi ve kendine değer vermesine yönelik bir değerlendirmedir. Rosenberg'e (1965) göre benlik saygısı bireyin kendisine yönelik tutum, duygu ve düşüncelerinin bütünüdür. Birey kendini değerlendirme sürecinde olumlu bir tutum ve algıya sahipse benlik saygısı yüksek olmakta, bu süreçte olumsuz bir tutum sergiliyorsa benlik saygısı düşük olmaktadır (Rosenberg, 1986). McMahon'a (2009) göre benlik saygısı, bireyin kendisini sevmesi, öncelik vermesi, ihtiyaçlarını karşılaması ve itibarlı bir konuma getirmesidir. Flourie'ye (2006) göre benlik saygısı, bireyin genel olarak kendisini veya benlik kavramını değerlendirmesinin miktarını belirleyen bir yapıdır. Coopersmith'e (1967) göre ise benlik saygısı, bireyin benlik kavramını zihninde değerlendirerek kendini başarılı, yetenekli, önemli ve değerli olarak algılama derecesidir.

Benlik saygısı bireyin kişilerarası ilişki sürecinden (Horney, 2008), çevresi tarafından kabul edilmiş ve desteklenmiş olmasından (Adler, 1984) ve bireyin yakın çevresinde olan insanların tutumu ve her türden yaşantısından etkilenerek gelişmektedir (Rogers, 1947).

Coopersmith (1967), benlik saygısı ile çevreye uyum arasında bir ilişki olduğunu belirtmektedir. Benlik saygısının yüksek olması birçok unsuru içermektedir. Bunlar; kendine güven, olumlu bakış açısı, başarıya motive olma ve sorunlarla baş etme gibi olumlu psikolojik niteliklerle birlikte diğer kişiler tarafından değerli ve önemli bulunma beklentisini de içermektedir. Düşük benlik saygısına sahip bireylerin

kendine güvenleri düşüktür, umutsuzluğa kapılmaları kolaydır ve fikirlerini ifade ederken eleştirileceklerini düşünerek endişe duyarlar. Sıklıkla anlama yetersizliği ve sosyal içe kapanma gibi özelliklere sahiptirler (Mann, Clemens, Herman ve diğ., 2004)." Ayrıca Beck (1987), düşük benlik saygısının depresyonun ayırt edici özelliklerinden birisi olduğunu ifade etmektedir.

Çeşitli çalışmalar üniversiteye devam eden gençlerin romantik/duygusal ilişkilerinde flört şiddetinin olduğunu (Schweiter, 1996; Swart, Seedat, Stevens ve Ricardo, 2002), şiddeti kabullerinin ve şiddet algılarının cinsiyet açısından farklılık gösterdiğini (Ackard, Eisenberg ve Neumark-Sztainer, 2007; Aizenman ve Georgette, 1988; Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Callahan, Tolman ve Saunders, 2003; Chen, 2012; Erdost ve Temel, 2008; Lee, Stefani ve Park, 2014; Hamby, 2014; Harmon, 2006; Caldwell, Swan ve Woodbrown, 2012; Swart, Seedat, Stevens ve Ricardo, 2002; Lauritsen ve Heimer, 2009; Xie, Heimer ve Lauritsen, 2012; Moore ve Stuart, 2005) ortaya koymaktadır. Araştırmalar her tür şiddet davranışı sonucunda kadınların daha fazla yaralanmalara maruz kaldıklarını ve daha çok risk altında olduklarını (Archer, 2000; Başbakanlık, 2009; Macke, 2010; Işiloğlu, 2006) ve erkeklerin kadınlara göre şiddeti daha fazla kabul ettiklerini göstermektedir (Özgür, Yörükoğlu ve Baysan-Arabacı, 2011; Downey, Feldman ve Ayduka, 2000). Bununla birlikte gençlerin romantik ilişkilerinde şiddetin artmakta olduğu (Schumacher ve Slep, 2004; Joseph, 1981) ve romantik ilişkilerde fiziksel, sözel ve cinsel saldırganlık dışında partnerini kontrol altına alma ve kıskançlık gibi davranışların da yaygın olduğu belirtilmektedir (Stevahn, Johnson, Johnson, Schultz, 2002; Carruthers, Carruthers, Day-Vines, Bostick ve Watson, 1996; MEB, 2006; Cano, Avery-Leaf, Cascardi ve O'Leary, 1998).

TÜİK verilerine (2012) göre Türkiye'de şehirde ve kırsal alanda yaşayan kadınların büyük bir bölümü aile içi şiddetin mağduru olmaktadır. Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost ve Temel (2008)'in üniversite öğrencileriyle yaptıkları araştırmada hemşirelik bölümünde okumakta olan birinci sınıf ve dördüncü sınıf öğrencilerinin % 29'unun romantik ilişkilerinde şiddete maruz kaldığı görülmektedir.

Çiftler arası şiddeti kabul etmede cinsiyet faktörü dışında madde kullanımı (Merghati-Khoei, Korte, Rimaz, Back, Brady ve Shamsalizadeh, 2014), ırk (Powers ve Kaukinen, 2012), güvensiz bağlanma (Craparo, Gori, Petrucelli, Cannella ve Simonelli, 2014), aşırı alkol tüketimi (Watkins, Maldonado ve Dilillo, 2014), erken çocukluk döneminde şiddet görme, aile içinde şiddete tanık olma (Yount ve ark., 2014; Sabri, Renner, Stockman, Mittal ve Decker, 2014), ilişkinin süresi (Thongpriwan, 2008) ve akılcı olmayan inançlara sahip olma (Vezina ve Hebert, 2007; Himelein, 1995; Harned, 2002) gibi başka faktörlerin de olduğu görülmektedir.

Çiftler arası şiddeti kabulün romantik ilişkileri olan kişiler ve toplum açısından olumsuz sonuçları olmaktadır. Romantik ilişkilerde şiddetin varlığı yeme bozukluklarına, intihara dair düşünce ve denemelerin olmasına, madde kullanımına (Ackarda ve Neumark-Sztainer, 2002; Ackard, Eisenberg ve Neumark-Sztainer, 2007), kaygı ve depresyon düzeylerinin artmasına (Callahan, Tolman ve Saunders, 2003), öz saygının ve duygusal iyilik halinin azalmasına neden olduğu görülmektedir. (Callahan, Tolman ve Saunders, 2003).

Kadının kendine güvenini kaybederek benlik saygısının azalması, şiddeti durdurmak için çözüm bulmak yerine, şiddet ortamına katlanmaya devam etmesine neden olmaktadır (Aktaş Mavili, 1997; Böke, 1994; Gömbül, 1998; Kutluk, 1994).

Toplumsal cinsiyet kadınlar ve erkeklerin bir toplum içinde belirlenmiş olan rollerini ve sorumluluklarını açıklamaktadır (Akın, 2007). Bireylerin toplumsal cinsiyete ilişkin rollere dair ilk öğreticileri genellikle ebeveynlerdir. Başlangıçta ebeveynin veya bakıcıların etkili olduğu bu sürece zamanla bireyin arkadaşları, öğretmenleri, sosyal çevresi, toplu iletişim ve etkileşim araçları gibi unsurlar eklenmektedir. Bu unsurların etkileşimine birey, kendi düşünce ve algı sistemini de ekleyerek toplumsal cinsiyete ilişkin rolleri benimsemektedir (Gültepeataç, 2000).

Antropolojik açıdan bireyin toplumsal yapıda yer aldığı pozisyonu ve toplumsal cinsiyete ilişkin rolleri; sosyolojik açıdan bireyin diğer insanlarla nasıl ilişki kurduğunu, psikolojik açıdan ise bireyin kişiliğini ve davranış biçimlerini ifade etmektedir (Whitley, 1983).

Freud'un psikososyal gelişim kuramında ifade ettiği oral, anal, fallik, gizil ve genital dönemlerinde yaşananlar bireylerin kişilik gelişimini dolayısıyla toplumsal cinsiyet rollerinin oluşmasını da etkilemektedir. Adler (2006) bir toplumda bazı özelliklere erkeksi, bazılarında kadınsı damgasının vurulmasının bu değerlendirmeyi haklı gösterecek gerçeklerin belirgin olmadığını vurgulamaktadır. Kadınların önyargılı bir toplum içinde doğduklarından, kendilerine karşı geliştirdikleri güven ve değer açısından tehdit altındadırlar. Horney (2006) kültürün erkeklik ve kadınlık konusundaki değer yargılarının kadınları önemli ölçüde etkilediğini savunmaktadır. Sosyal rol kuramında kültüre vurgu yapmakta ve

erkeklerle kadınlar arasındaki davranışsal farklılıkların tamamı cinsiyete yönelik kalıp yargılar ve sosyal rollerle açıklanmaktadır. Sosyal rol kuramının öncüsü Eagly'e (1997) göre toplumların tamamında farklı sosyal beklentiler, erkekler ve kadınlar için farklı davranış kalıpları ile sonuçlanmaktadır. Kohlberg'e (1968) toplumsal cinsiyet rollerin öğrenilmesinin bilişsel gelişimin ilkelerine uygun olarak gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Toplumsal cinsiyet rolleri, mekan, zaman, ırk gibi unsurların yanı sıra yaşanan toplumun ekonomik ve kimi zaman da siyasi koşullarına göre de farklılık göstermektedir. Dolayısıyla toplumsal cinsiyete dair rollere ilişkin davranışlar, değerler ve tutumlar gibi konuların çok boyutlu incelenmesi önemlidir (Öngen ve Aytaç, 2013).

Arditti, Godwin ve Scanzoni (1991), araştırmalarında kızların toplumsal cinsiyete ilişkin rolleri kazanmalarında annelerinin babalarına göre daha etkili olduğunu bulmuşlardır. Keith ve Jacqueline'nin (2002) çalışmalarında üniversite öğrencilerin geleneksel cinsiyet rollerini benimsediklerini, üniversite öğrencileri ile yapılan başka çalışmalarda da erkeklerin kadınlara göre daha geleneksel rol ve tutumlara sahip oldukları görülmektedir (Trommsdorff ve Iwawaki, 1989; Güvenç, 1996; Rosenkrantz ve ark., 1986; Aşılı, 2001). Bir başka araştırmaya göre çocukların toplumsal cinsiyet rollerine dair algılarının geleneksel olarak kadın ve erkeğe atfedilen rollere paralellik göstermektedir (Gümüšoğlu, 2004). Yılmaz ve ark. (2009) araştırmalarında evlilik ve iş hayatı ile ilgili konularda erkeklerin kadınlara göre daha geleneksel rolleri benimsedikleri, aile hayatı ve toplumsal katılım gibi konularda ise hem erkek hem de kadınların eşitlikçi bir rol algısına sahip oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Üniversite öğrencileri için gerek romantik ilişkilerde gerekse diğer kişilerle olan ilişkilerinde şiddeti kabul düzeylerinin incelenmesinin ve bu konularda ortaya çıkan problemlere çözüm bulunmaya çalışılmasının sağlıklı bireyler ve bu sayede sağlıklı bir toplum oluşturma açısından önemli ve gerekli olduğu düşünülmektedir. Çiftler arası ilişkilerde şiddet konusunda; geniş bir literatür olduğu görülmekte (Schumacher, Feldbau, Smith-Slep ve Heyman, 2001) romantik ilişkilerde cinsiyet rollerinin şiddet kullanımını nasıl etkilediğini anlamaya ilişkin çalışmalara rastlanamamıştır (Kepir-Savoly, Ulaş ve Demirtaş-Zorbaz, 2014; Güleç, Topaloğlu, Ünsal ve Altıntaş, 2012; Büyükgök, 2007, Baykal, 1988).

Eğitim sürecinde öğrencilerin şiddetle karşılaşması ve şiddete yönelik eğilimlerinin belirlenmesi büyük önem kazanmaktadır. Bireylerin şiddet eğilimleri ve davranışlarının fark edilmesi, bu davranışların değiştirilmesine yönelik çeşitli çalışmalar yapılmasını teşvik edebilir. Bireylerin ilişkilerinde şiddete başvurmalarının ve şiddeti kabulünün kaynağını pek çok etken oluşturabilir. Gençlerin hem romantik ilişkilerinde hem de diğer etkileşimde olduğu kişilere yönelik şiddeti kabul düzeylerinin incelenmesinin sağlıklı bir toplumu oluşturmada önem arz etmektedir. Bu çalışmanın şiddetin kabulü ile ilgili değişkenlerin belirlenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu amaç doğrultusunda, bu çalışmada "Üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri bazı demografik değişkenler (cinsiyet, okul başarısı, anne ve babanın romantik ilişkiye bakışlarına göre) ile benlik saygısı ve cinsiyet rolleri tutumlarına göre farklılaşp farklılaşmadığı sorusuna yanıt aranmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Örneklem

Araştırmanın örneklemini 2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Döneminde, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden 1. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcıların 454'ü kız (%64,4) ve 251'i erkek (%35,6)'tir. Öğrenciler; Zihinsel Engelliler Öğretmenliği Resim Öğretmenliği Fen Bilgisi Öğretmenliği Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Sınıf Öğretmenliği Türkçe Öğretmenliği BÖTE Okul Öncesi Öğretmenliği Müzik Öğretmenliği İngilizce Öğretmenliği ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (bölümlerine devam etmektedirler. Örneklemin yaş ortalaması $\bar{X}=20,97$ 'dir.

2.2. Veri Toplama Araçları

2.2.1. Kişisel Bilgi Formu: Öğrencilerin; demografik özelliklerine ilişkin bilgileri toplamak için araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

2.2.2. Çiftler Arası Şiddet Kabul Ölçeği (ÇAŞKÖ): Foshee, Futhergill ve Stuart (1992) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlanmasını Sezer'in (2008) yaptığı ÇAŞKÖ 11 maddelik dördümlük likert tipinde bir ölçektir. Ölçeğin puanlanmasında "1: Kesinlikle Katılmıyorum" anlamına gelirken "4: Kesinlikle Katılıyorum" anlamına gelmektedir. Ölçekten alınan yüksek puan çiftler arasında ortaya çıkan şiddeti kabul etme düzeyinin yüksek, düşük puan ise çiftler arasında ortaya çıkan şiddeti kabul etme düzeyinin düşük olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada Cronbach Alpha değeri .90 olarak hesaplanmıştır.

2.2.3. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ): Morris Rosenberg tarafından 1963 yılında geliştirilmiş ve Türkiye'deki güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları Çuhadaroğlu (1986) tarafından yapılmış

olan RBSÖ 12 alt testten oluşmaktadır. Bu araştırmada kullanılan Benlik Saygısı alt ölçeğinin 10 maddesi bulunmaktadır. Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasında 0-1 puan yüksek benlik saygısı, 2-4 puan orta benlik saygısı, 5-6 puan düşük benlik saygısı olarak belirlenmiştir. Olumlu ve olumsuz yüklü maddeler ardışık olarak sıralanmış ve 1. 2. 4. 6. ve 7. maddeler olumlu, 3. 5. 8. 9. 10. maddeler ise olumsuz yüküldür. Ölçekten alınan düşük puan benlik saygısının yüksekliğini; yüksek puan ise benlik saygısının düşüklüğünü göstermektedir (Çuhadaroğlu, 1986). Bu araştırmada hesaplanan Cronbach Alpha değeri .76 olarak bulunmuştur.

2.2.4. Toplumsal Cinsiyet Rollerine Tutum Ölçeği (TCRTÖ): TCRTÖ, Zeyneloğlu (2008) tarafından geliştirilen ve bireylerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarını belirleyen bir ölçektir. Ölçek, 38 madde ve beş alt boyut içermektedir. Alt boyutlar 'evlilikte cinsiyet rolü', 'geleneksel cinsiyet rolü', 'erkek cinsiyet rolü', 'eşitlikçi cinsiyet rolü' ve 'kadın cinsiyet rolünden' oluşmaktadır. Ölçeğin 'eşitlikçi cinsiyet rolü', 'kadın cinsiyet rolü', 'evlilikte cinsiyet rolü' ve 'geleneksel cinsiyet rolü' alt boyutları sekiz, 'erkek cinsiyet rolü' alt boyutu ise altı maddeden oluşmaktadır. 5'li likert tipindedir. En yüksek puan '190', en düşük puan ise '38' alınabilmektedir. Ölçekten alınan yüksek değer, öğrencinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin 'eşitlikçi tutuma sahip' olduğunu, düşük değer ise, öğrencinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin 'geleneksel tutuma sahip' olduğunu göstermektedir."

Toplumsal Cinsiyet Rollerine Tutum Ölçeği'nin Cronbach alfa değeri ise .92'dir (Zeyneloğlu ve Füsün, 2011)." Bu araştırmada yapılan güvenilirlik çalışmasında tüm ölçek için Cronbach Alpha değeri .91 olarak hesaplanmıştır. Alt ölçekler için ise Cronbach alpha değerleri sırasıyla; evlilikte cinsiyet rolü .78, geleneksel cinsiyet rolü .77, erkek cinsiyet rolü .60, eşitlikçi cinsiyet rolü .81 ve kadın cinsiyet rolü .71 olarak hesaplanmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Araştırma için gerekli izinler alındıktan sonra çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen öğrencilere ölçekler bir takım halinde verilmiş ve uygulamalar ortalama 25 dakika sürmüştür. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, Bağımsız Örneklem t-testi ve ANOVA kullanılmıştır. Analizler için SPSS 20 paket programından yararlanılmış, araştırmada anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde, üniversite öğrencilerinin çiftlerarası şiddeti kabul düzeyleri bazı değişkenlere göre ve benlik saygısı ile toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarına göre analiz edilmiş ve bunlara ilişkin sonuçlar aşağıda sırasıyla verilmiştir.

3.1. Çiftlerarası Şiddeti Kabul Düzeyi ve Bazı Demografik Değişkenler

Öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinin cinsiyet, okul başarısı, anne ve babalarının romantik ilişkiye bakışı demografik değişkenlerine göre yapılan analiz sonuçları sırasıyla aşağıda verilmiştir.

3.1.1. Çiftlerarası Şiddeti Kabul ve Cinsiyet

Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinin cinsiyete göre değişip değişmediğine ilişkin analiz sonuçları Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1: Çiftlerarası Şiddeti Kabul Düzeyleri ve Demografik Değişkenler (N= 705)

Şiddeti Kabul		n	X̄	SS	Sd	t	p
Cinsiyet	Kız	454	14,26	4,68189	0,21973	-9,399	.000*
	Erkek	251	18,48	7,21629	0,45549		

(*p<0.05)

Tablo 1'de verildiği üzere öğrencilerinin çiftlerarası şiddeti kabul düzeylerinin cinsiyetlerine göre yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucunda erkek öğrencilerin şiddeti kabul düzeyinin ($\bar{X}=18,48$), kız öğrencilerin şiddeti kabul düzeyinden ($\bar{X}=14,26$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Elde edilen bu sonuca göre erkek öğrenciler çiftler arasındaki şiddeti kız öğrencilere göre daha fazla kabul etmektedirler ($p<0.05$).

3.1.2. Çiftlerarası Şiddeti Kabul Düzeyleri ve Okul Başarısı, Anne Babanın Romantik İlişkiye Bakışı

Üniversite öğrencilerinin çiftlerarasındaki şiddeti kabul düzeyleri ile okul başarısı ve Anne Babanın Romantik İlişkiye Bakışına göre değişip değişmediğine ilişkin analiz sonuçları Tablo 2'de verilmektedir.

Tablo 2: Çiftlerarası Şiddeti Kabule ile Okul Başarısı, Anne ve Babanın Romantik İlişkiye Bakışına İlişkin ANOVA testi Sonuçları

		n	\bar{X}	ss	Sd	F	P	Anlamlı Fark
Okul Başarısı	1.80 altı	49	18,97	7,07251	1,01036	9,262	.000*	1-3 1-4 2-3 2-4
	1.80-2.50	156	16,99	6,85189	0,54859			
	2.50-3.20	391	15,07	5,45699	0,27597			
	3.20 üstü	109	15,03	5,73799	0,54960			
Şiddeti Kabul Annenin Romantik İlişkiye Bakışı	Onaylamaz	259	16,06	6,21038	0,38589	4,994	.007*	2-3
	Normal Karşılar	416	15,36	5,84909	0,28687			
	Umursamaz	30	18,76	6,75014	1,23240			
Şiddeti Kabul Babanın Romantik İlişkiye Bakışı	Onaylamaz	402	15,12	5,77142	0,28785	10,118	.000*	1-3 2-3
	Normal Karşılar	257	16,17	6,09659	0,38029			
	Umursamaz	46	19,10	7,04957	1,03943			

(*p<0.05)

Tablo 2’de görüldüğü gibi yapılan ANOVA analizi sonucunda 1.80’in altında genel not ortalaması olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri ($\bar{X}=18,97$) genel not ortalaması 2.50 ve 3.20 arasında olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerinden ($\bar{X}=15,07$) ve genel not ortalaması 3.20’nin üzerinde olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerinden ($\bar{X}=15,03$) anlamlı derecede yüksektir. Genel not ortalaması 1.80-2.50 arasında olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri ($\bar{X}=16,99$) genel not ortalaması 2.50-3.20 arasında olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerinden ($\bar{X}=15,07$) ve genel not ortalaması 3.20’nin üzerinde olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerinden ($\bar{X}=15,03$) anlamlı derecede yüksektir (p<0.05).

Aynı tabloda annesi romantik ilişkilerini umursamayan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri ($\bar{X}=18,76$) anneleri romantik ilişkiyi normal karşılayan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerinden ($\bar{X}=15,36$) anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir (p<0.05). Annelerinin romantik ilişkiyi normal karşıladığı öğrenciler şiddeti daha az kabul etmektedirler. Babası romantik ilişkilerini umursamayan üniversite öğrencilerinin çiftlerarası şiddeti kabul düzeyleri ($\bar{X}=19,10$) babası romantik ilişkiyi onaylamayan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerinden ($\bar{X}=15,12$) ve babası romantik ilişkiyi normal karşılayan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul etme düzeylerinden ($\bar{X}=16,17$) anlamlı düzeyde daha yüksektir (p<0.05).

3.2. Çiftlerarası Şiddeti Kabul Düzeyi ve Benlik Saygısı

Üniversite öğrencilerinin çiftlerarası şiddeti kabul düzeylerinin benlik saygısına göre değişip değişmediğine ilişkin analiz sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo3: Çiftlerarası Şiddeti Kabul ve Benlik Saygısı ANOVA testi Sonuçları

	Benlik Saygısı	n	\bar{X}	ss	Sd	F	P	Anlamlı Fark
Şiddeti Kabul	Düşük	33	15,36	4,04520	0,70418	3.037	.049*	2-3
	Orta	258	16,50	6,77903	0,42204			
	Yüksek	414	15,33	5,66982	0,27866			

(*p<0.05)

Tablo 3'te, yapılan ANOVA sonucuna göre benlik saygıları orta düzeyde olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerinin ($\bar{X}=16,50$) benlik saygıları yüksek olan öğrencilerin şiddeti kabul düzeylerinden ($\bar{X}=15,33$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

3.3. Çiftlerarası Şiddeti Kabul Düzeyi ve Toplumsal Cinsiyete Yönelik Tutum

Üniversite öğrencilerinin çiftlerarası şiddeti kabul düzeylerinin toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarına göre değişip değişmediğine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4: Çiftlerarası Şiddeti Kabul ve Toplumsal Cinsiyete Yönelik Tutum t testi Sonuçları

			n	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Eşitlikçi Cinsiyet Ro	Şiddeti Kabul	Düşük Düzeyde Kabul	552	35,47	4,52129	0,19244	9,444	,000*
		Yüksek Düzeyde Kabul	153	31,40	5,35630	0,43303		
Kadın Cinsiyet Ro	Şiddeti Kabul	Düşük Düzeyde Kabul	552	26,47	6,50585	0,27691	8,796	,000*
		Yüksek Düzeyde Kabul	153	21,39	5,62798	0,45500		
Evlilikte Cinsiyet Ro	Şiddeti Kabul	Düşük Düzeyde Kabul	552	32,45	3,47013	0,14770	10,412	,000*
		Yüksek Düzeyde Kabul	153	29,00	4,18015	0,33795		
Geleneksel Cinsiyet Ro	Şiddeti Kabul	Düşük Düzeyde Kabul	552	28,52	6,64877	0,28299	9,088	,000*
		Yüksek Düzeyde Kabul	153	23,12	5,96627	0,48234		
Erkek Cinsiyet Ro	Şiddeti Kabul	Düşük Düzeyde Kabul	552	24,55	4,12426	0,17554	7,450	,000*
		Yüksek Düzeyde Kabul	153	20,33	4,88171	0,39466		

(* $p<0.05$)

Tablo 4'te verilen ve yapılan bağımsız örneklem t testi sonucuna göre çiftlerarası şiddeti düşük düzeyde kabul eden öğrencilerin eşitlikçi cinsiyet tutumu ortalamaları ($\bar{X}=35,47$), şiddeti yüksek düzeyde kabul eden öğrencilerin eşitlikçi cinsiyet tutum ortalamalarından ($\bar{X}=31,40$) anlamlı düzeyde yüksektir ($p<0.05$). Şiddeti düşük düzeyde kabul eden öğrencilerin kadın cinsiyet tutumu ortalamaları ($\bar{X}=26,47$), şiddeti yüksek düzeyde kabul eden öğrencilerin eşitlikçi cinsiyet tutum ortalamalarından ($\bar{X}=31,40$) anlamlı düzeyde yüksektir ($p<0.05$). Şiddeti düşük düzeyde kabul eden öğrencilerin evlilikte cinsiyet tutumu ortalamaları ($\bar{X}=32,45$), şiddeti yüksek düzeyde kabul eden öğrencilerin evlilikte cinsiyet tutum ortalamalarından ($\bar{X}=29,00$) anlamlı düzeyde yüksektir ($p<0.05$). Şiddeti düşük düzeyde kabul eden öğrencilerin kadın cinsiyet tutumu ortalamaları ($\bar{X}=26,47$), şiddeti yüksek düzeyde kabul eden öğrencilerin kadın cinsiyet tutum ortalamalarından ($\bar{X}=31,40$) anlamlı düzeyde yüksektir ($p<0.05$). Şiddeti düşük düzeyde kabul eden öğrencilerin geleneksel cinsiyet tutumu ortalamaları ($\bar{X}=28,52$), şiddeti yüksek düzeyde kabul eden öğrencilerin geleneksel cinsiyet tutum ortalamalarından ($\bar{X}=23,12$) anlamlı düzeyde yüksektir ($p<0.05$). Şiddeti düşük düzeyde kabul eden öğrencilerin erkek cinsiyet tutumu ortalamaları ($\bar{X}=24,55$), şiddeti yüksek düzeyde kabul eden öğrencilerin erkek cinsiyet tutum ortalamalarından ($\bar{X}=20,33$) anlamlı düzeyde yüksektir ($p<0.05$).

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulgularına genel olarak bakıldığında üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinin cinsiyet, okul başarısı, anne ve babalarının romantik ilişkiye dair görüşleri, benlik saygısı ve toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarına göre farklılaştığı görülmektedir.

Cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde erkeklerle kadınlar arasında çiftler arası şiddeti kabul düzeyleri açısından farklılık görülmüştür. Erkekler çiftler arasındaki şiddeti daha fazla kabul etmektedirler. Bu bulgu, Xie, Heimer ve Lauritsen'in (2012), Özgür, Yörükoğlu ve Baysan-Arabacı (2011), Lauritsen ve Heimer (2009), erkeklerin şiddeti kadınlara göre daha çok kabul ettikleri araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Caldwell, Swan ve Woodbrown (2012), romantik ilişkilerinde dahil olduğu kişilerarası yakın ilişkilerde şiddetin ağırlıklı olarak kadınlara yönelik olduğunu ifade etmektedirler. Bu anlamda yakın ilişkilerde şiddetin erkekler tarafından kabul edilmesinin yüksek olması, kadına yönelik şiddetin yaygın olması ve ataerkil düzeninde toplumun erkeğin kadına şiddet uygulamasını destekler nitelikte olması ile

açıklanabilir. Literatüre bakıldığında şiddet yaşantısı geçirmiş olan kadınların şiddeti erkeklere göre kabul etme eğilimlerinin daha yüksek olduğu görülmüştür, buna ek olarak çocukluk dönemi yaşantıları açısından bakıldığında erkek çocuklarının kız çocukları üzerinde güç kullanarak üstünlük sağladıkları ve kız çocuklarının da bunu kabul ettikleri gibi farklı sonuçlara da rastlanmaktadır (Staik, 2004; Mihalic ve Elliott, 1997)

Elde edilen bulgulara okul başarısı değişkeni açısından bakıldığında; genel not ortalaması 1.80'in altında olan üniversite öğrencileri ile genel not ortalaması 2.50 ve 3.20 arasında olan öğrenciler ve genel not ortalaması 3.20'nin üzerinde olan öğrencilerin şiddeti kabul düzeyleri arasındaki farkın; genel not ortalaması 1.80-2.50 arasında olan üniversite öğrencileri ile genel not ortalaması 2.50-3.20 arasında olan üniversite öğrencilerinin ve genel not ortalaması 3.20'nin üzerinde olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri arasındaki farkın anlamlı olması dikkat çekmektedir. Öğrencilerin başarı düzeyleri arttıkça şiddeti kabul düzeyi düşmektedir. Verlinden, Hersen ve Thomas'a (2000) ve Kızmaz'a (2006) göre okulda şiddet olaylarına sebebiyet veren etkenler arasında okul başarı durumu da bulunmaktadır. Bozkurt (2010) şiddet eğilimi yüksek olan öğrencilerin daha düşük başarıya sahip olduklarını bildirmektedir. Bu bulgular dışında başka araştırma sonuçlarının da (Ellickson ve Saner, 1997; Mayer, 2001; Ünalı, 2010; Balkıs, Buluş ve Duru, 2005; Uğur, 2013; Öztürk, 2014) elde edilen araştırma sonucunu destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Araştırmanın diğer bir bulgusu da, annelerinin romantik ilişkilerini umursamayan üniversite öğrencileri ile annelerinin romantik bir ilişkiyi normal karşıladığı üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri arasındaki farkın anlamlı bulunmasıydı. Anneleri romantik ilişkiyi normal karşılayan öğrencilerin şiddeti daha az kabul ettikleri görülmektedir. Araştırma sonuçlarına göre babası romantik ilişkilerini umursamayan üniversite öğrencileri ile babası romantik ilişkiyi onaylamayan üniversite öğrencilerinin ve babası romantik ilişkiyi normal karşılayan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri arasındaki fark anlamlıdır. Babaları umursamaz olan öğrenciler diğer gruplara göre çiftler arası şiddeti daha fazla kabul etmektedirler.

Literatür incelendiğinde başta aile olmak üzere bireyin çevresinden algıladığı destek ile şiddet tutumları arasında bir ilişki olduğu görülmektedir (Yalçın, 2004; Haskan, 2009). Bu bulgular araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Çevresinin kendini destekleyeceğini bilen bireylerin sorunlar karşısında kendine güvenmesi ve farklı bakış açılarını fark edebilmesi mümkünken, kendisini yalnız ve kimseden destek alamaz bir konumda algılayan bireylerin problemlerin yarattığı baskı ve stresle baş etmede zorluk yaşaması ve bunun sonucunda şiddet davranışları göstermesi olasıdır. Bu açıdan ele alındığında anne ve babası tarafında desteklenmeyen bireylerin şiddet eğilimi açısından risk altında oldukları düşünülebilir (Haskan, 2009).

Benlik saygısı orta düzeyde olan üniversite öğrencileri ile benlik saygıları yüksek düzeyde olan öğrencilerin şiddeti kabul düzeyleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Benlik saygısı orta düzeyde olan üniversite öğrencileri, benlik saygısı yüksek düzeyde olan üniversite öğrencilerine göre şiddeti daha fazla kabul etmektedirler. Bu sonuç başka araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Bazı çalışmalara göre kadının benlik saygısının azalması şiddeti durdurmak için çözüm bulmasını engelleyerek şiddet ortamına katlanmaya devam etmesine neden olmaktadır (Gömbül, 1998; Aktaş Mavili, 1997; Kutluk, 1994; Böke, 1994). Bugay ve Çok (2015) ise romantik ilişkilerin benlik saygısını artırdığını, yalnızlık hissini azalttığını ve olgunlaşma sürecinde bireylere destek sağladığını ifade etmektedir.

Toplumsal cinsiyete yönelik tutumları geleneksel olan üniversite öğrencileri ile toplumsal cinsiyete yönelik tutumları eşitlikçi olan üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeyleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Geleneksel cinsiyet rollerini benimseyen üniversite öğrencileri çiftlerin arasında yaşanan şiddeti, eşitlikçi cinsiyet rollerini benimseyen üniversite öğrencilerine göre daha fazla kabul etmektedirler. Toplumsal cinsiyet rollerinin güçlendiği dönemde erkekler sahip oldukları gücü kadınlardan daha çok, şiddet uygulayarak sergiledikleri görülmektedir (Harmon, 2006). Erkeklerin şiddeti kabul düzeylerinin kadınlardan yüksek olması toplumun erkeklerden beklentileri ile ilgili olabilir. Erkek ve kız çocukların farklı biçimde davranmaları ebeveynlerin çocuklarını yetiştirirken kullandıkları yöntemlerin farklı olmasıyla ilgili olabilir. Anne babalar çeşitli ortamlarda kız çocuklarından genel olarak daha sakin olmalarını isterken ve öğretirken; erkek çocuklarından tam tersi saldırgan ya da yarışmacı olmalarını bekleyebilmektedirler. (Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Eroğlu ve Taşkın, 2007; Kaplan, 2012). Özellikle ataerkil toplumlarda geleneksel roller açısından erkek çocukların saldırgan davranışlara özendirilmesi, kaba kuvvet uygulayan modellerin yeterli olarak kabul edilmesi ve erkeklik kavramının cesur, sert olma ile özdeşleştirilmesi ile ilişkilendirilebilir. Erkeklerin şiddet içeren çoğu davranışları erkeksi olma ile pekiştirildiği söylenebilir. Özellikle bu konularda anne ve babaların uygun olmayan tavırları çocuklar için saldırgan davranışların

normal olarak algılanmasına ve dolayısıyla şiddeti kabul edilebilir bulmasına ve normalleştirilmesine yol açabilir (Haskan, 2009).

Romantik ilişkilerde şiddetten kaçınmak ve şiddete maruz kalmamak için şiddeti kabul eden bireylerin anlaşılması ve bu konuda profesyonel yardım almaları yararlı olacaktır. Bireylerin şiddeti kabul etmelerine sebep olan kişilik özelliklerinin ortaya çıkarılması ileride yapılacak araştırmalara yol gösterecek ve araştırmacılar bireylerin şiddeti kabulü önlemek için müdahale yöntemleri planlayabileceklerdir. Kendi kendisiyle ve toplumla uyumlu, üretken bireyler olmayı öğrenme ailede başlamakta ve eğitim kurumlarında pekiştirilerek sürdürülebilir. Sağlıklı bireyler olabilmede sağlıklı ilişkiler kurmak ve ilişkileri devam ettirmek önemlidir. Bireylerin sağlıklı iletişim kurmayı öğrenmeleri için çok erken yaşlardan başlayarak doğru iletişim kuran modellere ihtiyacı vardır. Okulöncesi eğitim kurumlarından başlayarak ihtiyaç olduğunda diğer eğitim-öğretim basamaklarında da çocuklar ve anne babalara yönelik rehber öğretmenler sağlıklı iletişim becerileri kazandırma konularında çalışmalar yapılabilir. Anne babalara yönelik eğitim çalışmalarında çocuklar arasında cinsiyet ayrımı yapmamaları, bireylerin şiddete başvurmadan da sorunlarını çözülebileceği üzerinde durulabilir. Böylece erken yaşlarda bilgi ve beceri kazandırarak bireylerin ileride şiddeti kabul etme ve şiddet uygulama davranışlarının önüne geçilebilir. Üniversiteler çok farklı bölge ve aile ortamlarından gelen binlerce kız ve erkek öğrencilere bir arada eğitim ve öğretim görme fırsatı sağlamaktadır. Bu öğrencilerle zaman zaman yapılacak tarama çalışmalarıyla iletişim sorunları olan ve özellikle flört ilişkilerinde şiddeti kabul etme riski bulunan öğrencilere ulaşılabilir. Şiddet uygulama ve şiddeti kabul etme eğilimi olan öğrencilerle mediko-sosyal hizmetleri içinde yapılacak psikolojik danışma ve rehberlik etkinliklerinde bu sorunlar ele alınabilir. Ayrıca flört ilişkilerinde saldırganlık ve şiddet problemi ile gelen bireylerle benlik saygısı ve toplumsal cinsiyet rolleri algısına ilişkin çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ackard, M. Dian, Eisenberg, E. Marla ve Neumark-Sztainer, Dianne. (2007). Long-term impact of adolescent dating violence on the behavioral psychological health of male and female youth. *The Journal of Pediatrics*, 151, 476-481.
- Ackarda, M. Dian. ve Neumark-Sztainer, Dianne (2002). Date violence and date rape among adolescents: associations with disordered eating behaviors and psychological health. *Child Abuse & Neglect*, 26, 455-473.
- Adler, Alfred. (2006). *İnsanı tanıma sanatı* (9. Baskı). (Çev. K. Şipal.). İstanbul: Say Yayınları.
- Adler, Alfred. (1984). *Yaşama Sanatı*. (çev. K. Sipal.) İstanbul: Say Yayınları.
- Aizenman, Marta ve Georgette, Kelley (1988). The incidence of violence and acquaintance rape in dating relationships among college men and women. *Journal of College Student Development*, 29(4), 305-311.
- Akın, Ayşe (2007).Toplumsal Cinsiyet (Gender) Ayırmacılığı ve Sağlık (çağrılı Yazı/ Derleme) Toplum Hekimliği Bülteni. Cilt 26, Sayı 2. Mayıs - Ağustos.
- Aktaş Mavili, Aliye (1997). *Aile içi şiddet ve önleme yolları*. Ankara: Somgür Yayıncılık.
- Aktaş Mavili, Aliye (2006). *Aile içi şiddet*. İstanbul: Elma Yayınevi.
- Archer, John (2000). Sex differences in aggression between heterosexual partners: A meta analytic review. *Psychological Bulletin*, 126, 651-680.
- Arditti, A. Joyce, Goodwin, D. Deborah ve Scanzoni, John (1991). Perceptions of parenting behavior and young women's gender role traits and preferences. *Sex Roles*. 25(3), 195-211.
- Aslan, Dilek, Vefikuluçay, Duygu, Zeyneloğlu, Simge, Erdost, Türküler ve Temel, Fehminaz (2008). *Ankara'da iki hemşirelik yüksekokulunun birinci ve dördüncü sınıflarında okuyan öğrencilerinin flört şiddetine maruz kalma, flört ilişkilerinde şiddet uygulama durumlarının ve bu konudaki görüşlerinin saptanması araştırması*. Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi, Teknik Rapor. Ankara.
- Aşılı, Gülseren (2001). *Üniversite öğrencilerinin cinsiyet rolleri ve ego durumları arasındaki ilişki*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Atış, Filiz (2010). *Ebelik/ hemşirelik 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının belirlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Atkinson, L. Rita, Atkinson, C. Richard, Smith, E. Edward, ve Nolen-Hoeksema, Susan (1999). *Psikolojiye giriş*. (Çev. Y. Alogan,) (12. Baskı). Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Balkıs, Murat, Buluş, Mustafa, Duru, Erdinç (2005). Şiddete yönelik tutumların özyeterlilik, medya, şiddete yönelik inanç, arkadaş grubu ve okula bağlılık duygusu ile ilişkisi. *Ege Eğitim Dergisi* 6, 81-97.
- Baltaş, Zuhâl ve Baltaş, Acar (1990). *Gençlik çağı ve stres, aile yazıları 3*. (Ed. B. Dileçligil ve A. Çiğdem). Ankara: TC Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu.
- Başbakanlık (2009). *Türkiye'de kadına yönelik aile içi şiddet*. Ankara: Elam Teknik Basım.
- Baykal, Serçin (1988). *Üniversite öğrencilerinin cinsiyet rolleri ile ilgili kalıp yargılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Baymur, Feriha (1994). Genel Psikoloji.11. Baskı. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Beck, T. Aaron (1987). Cognitive models of depression. *Journal of Cognitive Psychotherapy*, 1, 2-27.
- Bozkurt, Hamiyet (2010). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin şiddete yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Böke, Ömer (1994). *Boşanma ile sonlanan evliliklerde aile içi saldırganlık*. (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Bugay, Aslı, ve Çok, Figen. (2015) Romantik ilişkilerde şiddet ve istismar. *Okul Psikolojik*, 15. http://www.pdr.org.tr/userfiles/BultenSayi5_Web.pdf#page=17 sitesinden alınmıştır.

- Cano, Annmarie, Avery-Leaf, Sarah, Cascardi, Michele ve O'Leary, K. Daniel, (1998). Dating violence in two high school samples: discriminating variables. *Journal of Primary Prevention*, 18, 431-446.
- Caldwell, E. Jennifer, Swan, C. Suzanne ve Woodbrown, V. Diane (2012). Gender differences in intimate partner violence outcomes. *Psychology of Violence*, 1, 42-57.
- Callahan, R. Michelle, Tolman, M. Richard ve Saunders, Daniel G. (2003). Adolescent dating violence victimization and psychological well-being. *Journal of Adolescent Research*, 18(6), 664-681.
- Carruthers, L. William, Carruthers, B. J. Barbara, Day-Vines, L. Norma, Bostick, Dee ve Watson, C. Dwight (1996). Conflict resolution as curriculum: a definition, description, process for integration In core curricula. *School Counselor*. 43(5),345-373.
- Chen, Jiawen (2012). *Romantic relationship patterns and quality across the first year of university*. Unpublished Master Thesis, University of Alberta, Edmonton.
- Chrzanowski, Gerard (1981). The genesis and nature of self-esteem. *American Journal of Psychotherapy*.
- Coopersmith, Stanley (1967). *The Antecedents of Self Esteem*. San Francisco: CAA Freeman.
- Craparo, Guiseppe, Gori, Alessio, Petruccelli, Irene, Cannella, Vincenza ve Simonelli, Chiara (2014). Intimate partner violence: Relationships between alexithymia, depression, attachment styles and coping strategies of battered women. *The Journal of Sexual Medicine*, 11(6),1484- 1494.
- Creasey, Gary, Kershaw, Kathy, ve Boston, Ada (1999). Conflict management with friends and romantic partners: The role of attachment and negative mood regulation expectancies. *Journal of Youth and Adolescence*, 28, 523-543.
- Cüceloğlu, Doğan (1991). *İnsan ve davranışı*. (2.Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çınkır, Şakir (2006). Okullarda zorbalık: türleri, etkileri ve önleme stratejileri. I. Şiddet ve Okul: Uluslararası Katılımlı Sempozyumu. 28-31 Mart, 2006, İstanbul. <http://iogm.meb.gov.tr/pages.php?page=haber&id=230> adresinden alındı.
- Çuhadaroğlu, Füsün (1986) *Adolesanlarda benlik saygısı*. (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi) Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Demir, Melikşah (2008). Sweetheart, you really make me happy: Romantic relationship quality and personality as predictors of happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies*, 9, 57-277.
- Downey, Geraldine, Feldman, Scott ve Ayduka, Özlem (2000). Rejection sensitivity and male violence in romantic relationships. *Personal Relationships*, 7, 45-61.
- Dökmen, Y., Zehra (2004). *Toplumsal cinsiyet sosyal psikolojik açıklamalar*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Eagly, H., Alice (1997). Sex differences in social behavior: Comparing social role theory and evolutionary psychology. *American Psychologist*, 52 (12), 1380-1383.
- Eidelson, J., Roy ve Epstein, Norman (1982). Cognition and relationship maladjustment: Development of a measure of dysfunctional relationship beliefs. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 50, 715-720.
- Ellickson, Phyllis, Saner, Hilary, ve McGuigan, Kimberly A. (1997). Profiles of violent youth: substance use and other concurrent problems. *American journal of public health*, 87(6), 985-991.
- Erikson, H. Erik (2014). *İnsanın 8 evresi*. (Çev. Akkaya, G.). İstanbul: Okuyan Yayınları.
- Erten, Yavuz ve Ardalı, Cahit (1996). Saldırganlık, şiddet ve terörün psikososyal yapıları. *Cogito*, 6, 143-164.
- Flouri, Eirini (2006). Parental Interest in Children's Education, Children's Self-Esteem and Locus of Control, and Later Educational Attainment: Twenty-Six Year Follow-Up of The 1970 British Birth Cohort. *British Journal of Educational Psychology*, 76(1), 41-55.
- Freedman, L. Jonathan, Sears O. David ve Carlsmith, J. Merrill (1993). *Sosyal psikoloji*. (Çev. A. Dönmez) (2.Baskı). Ankara: İmge Kitabevi.
- Freud, Sigmund (2009). *Cinsellik Üzerine*. (Çev. Seher Kutlu). Alter Yayıncılık: Ankara.
- Foshee, Vangie, Bauman, Karl ve Linder, Fletcher (1999). Family violence and the perpetration of adolescent dating: examining social learning and social control processes. *Journal of Marriage and the Family*, 61, 331-342.
- Furjman, Wyndol ve Schaffer, Laura (2003). The role of romantic relationships in adolescent development. Yayımlandığı Kitap (Ed.P. Florsheim), *Adolescent romantic relations and sexual behavior: Theory, research, and practical implications*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Gültepeataç, Buket (2000). *Toplumsal cinsiyet rollerine sosyalleşme ve kardeşlik ilişkisi*. (Yayınlanmış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gümüşoğlu, Firdevs (2004). *İlköğretim öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algıları. Kadın çalışmalarında disiplinlerarası buluşma*. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Yayınları.
- Güvenç, Gülden (1996). Kız ve erkek üniversite öğrencilerinin aile içi etkileşime ilişkin algıları ile toplumsal cinsiyet rolüne ilişkin tutumları, *3P Dergisi*. 4(1): 34-40.
- Gömbül, Özen (1998). *Ailede kadına eşi tarafından uygulanan şiddet ve şiddette mesleki role ilişkin hemşirelerin tutumları ile cinsiyet rol kalıpları arasındaki ilişki*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Hamby, Sherry (2014). Intimate partner and sexual violence research: Scientific progress, scientific challenges and gender. *Trauma, Violence & Abuse*, 15(3), 149-158.
- Harmon, M. Patricia (2006). Is that all there is? Gender, expectation and abusiveness in adolescent romantic relationships. *Dissertation Abstracts International*, 67, 06.
- Harned, Melanie S. (2002). A multivariate analysis of risk markers for dating violence victimization. *Journal of Interpersonal Violence*, 17, 1179-1197.
- Haskan, Özlem (2009). *Ergenlerde şiddet eğilimi, yalnızlık ve sosyal destek*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Himelein, Melissa J. (1995). Risk factors for sexual victimization in dating: A longitudinal study of college women. *Psychology of Women Quarterly*, 19, 31-48.
- Horney, Karen (2006). *Kadın psikolojisi* (6. Basım). (S. Budak, Çev.). İstanbul: Öteki Yayınevi. (Orijinal çalışma basım tarihi 1967)
- Horney, Karen (2008). *Nevrotik kişilik. Çağımızın nevrotik kişiliği* (Çev.: Koçak S). İstanbul: Doruk Yayınları.
- İşiloğlu, Barış (2006). *Anksiyete ve depresyon tanısı ile izlenen evli kadınlarda aile içi şiddetin sosyodemografik faktörler, çift uyumu ve hastalıkla ilişkisi*. (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi). Sağlık Bakanlığı, İstanbul.
- İbiloğlu, O. Aslıhan (2012). Aile içi şiddet. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4, 204-222.
- Joseph, C. Nadine (1981, June 23). Couples and violence. *New York Times*. 22. <https://www.nytimes.com/1981/06/23/style/campus-couples-and-violence.html> adresinden ulaşılmıştır.
- Karabacak, Aynur., ve Çetinkaya, Semanur. K. (2015). Üniversite öğrencilerinin şiddet kabul düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 1, 13-21.
- Kaplan, Bilge (2012). *Ergenlerde bağlanma ve saldırganlık davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

- Keith, Burt ve Jacqueline, Scott (2002). Parent and adolescent gender role attitudes in 1990's great britain. *Sex Roles*. 46 (7/8): 239-244.
- Kepir-Savoly, D. Didem, Ulaş, Özlem ve Demirtaş-Zorbaz, Selen (2014). Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerini etkileyen etmenler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42).
- Knee, C. Raymond (1998). Implicit theories of relationships: Assessment and prediction of romantic relationship initiation, coping and longevity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 360-370.
- Kohlberg, Lawrence (1968). Early education: A cognitive-developmental view. *Child Development*, 4 (39), 1013-1062.
- Köknel, Özcan (2000). *Bireysel ve toplumsal şiddet*. (2.Basım). İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Kutluk, Şehnaz (1994). *Farklı nedenlerle çocuk sahibi olamayan kadın ve erkeklerin depresyon ve benlik saygısı bakımından karşılaştırılması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kuttler, A. Flam ve Greca, M. L. Annette (2004). Linkages among adolescent girls' romantic relationships, best friendships and peer networks. *Journal of Adolescence*, 27, 395-414.
- Lauritsen, Janet L. ve Heimer, Karen (2009). *Gender and violent victimization, 1973-2005*. Washington, DC: U.S. Department of Justice.
- Lee, Minjee, Stefani, Katherine M. ve Park, Eun-Cheol (2014). Gender-specific differences in risk for intimate partner violence in South Korea. *BMC Public Health*, 14, 1-19.
- Macke, A. Caroline (2010). *Adult romantic attachment as a risk factor for intimate partner violence victimization*. Unpublished Doctoral Dissertation. University of Kentucky, Lexington.
- Mann, Michelle, Clemens, M.H.Hosman, Herman, P.Schaalma ve Nanne K. de Vries. (2004). Self-Esteem in a broad spectrum approach for mental health promotion. *Health Educ Res*, 19(4): 357-372.
- Mayer, G. Roy (2001). Antisocial behavior: its causes and prevention within our schools. *Education and Treatment of Children*. 24(4), 414-429.
- McMahon, Susanna (2009). *Terapistim Yanımda*. İstanbul: Barış İlhan Yayınevi.
- Merghati-Khoei, Effat, Korte, Jeffrey E., Rimaz, S., Back, S. E., Brady, K. T. ve Shamsalizadeh, N. (2014). Intimate partner violence and Iranian women with substance use disorders. *Drug and Alcohol Dependence*, 312- 314.
- Michaud, Yves (1991). *Şiddet*. (Çev. C. Muhtaroglu). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mihalic, S. Wofford ve Elliott, Delbert (1997). A social learning theory model of marital violence. *Journal of Family Violence*, 12, 21-47.
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2006). *Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması strateji ve eylem planı*. Ankara: M. E. B.
- Moore, M. Todd ve Stuart, L. Gregory (2005). A review of the literature on masculinity and partner violence. *Psychology of Men and Masculinity*, 6, 46-61.
- Öngen, Burcu ve Aytac, Serpil (2013). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ve yaşam değerleri ilişkisi. *Sosyoloji Konferansları*, (48), 1-18.
- Özgür, Gönül, Yörükoğlu, Gülden ve Baysan-Arabacı, Leyla (2011). Lise öğrencilerinin şiddet algıları, şiddet eğilim düzeyleri ve etkileyen faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2(2), 53-60.
- Öztürk, İsmet (1990). *Anne baba tutumlarının üniversite öğrencilerinin bağımsızlık, duyguları anlama, yakınlık, başatlık, kendini suçlama ve saldırganlık düzeylerine etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Öztürk, B. Hatice (2014). *Aile içi şiddet ve çizgi film izlemenin akademik başarı ve saldırganlıkla ilişkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Powers, A. Rachael ve Kaukinen C. Elizabeth (2012). Trends in intimate partner violence: 1980-2008. *Journal of Interpersonal Violence*, 27(15), 3072-3090.
- Rogers, R. Carl (1947). Some observations on the organization of personality. *American Psychologist*, 2(9), 358-368.
- Rosenberg, Morris (1965). *Society and the adolescent self-image*. New Jersey: Princeton University Press.
- Rosenberg, Morris (1986). Self-concept from middle childhood through adolescence. *Psychological perspectives on the self*, 3(1), 107-136.
- Rosenkrantz, Paul, Vogel, Susan, Bee, Helen, Broverman, Inge ve Broverman, M. Donald (1986). Sex Roles Stereotypes And Self Concepts In Colloge Students. *Journal Of Consulting And Clinical Psychology*. 32(3): 287-295.
- Sabri, Bushra, Renner, M. Lynette, Stockman, K. Jamila, Mittal, Mona ve Decker, R. Michele (2014). Risk factors for severe intimate partner violence and violence-related injuries among women in India. *Women & Health*, 54(4), 281-300.
- Santrock, W. John (2012).Ergenlik. (Çev. Edt.:D. M. Siyez).14. Basımdan Çeviri. Ankara: Nobel Yayınları.
- Saltzman, Linda, Fanslow, Janet L., McMahon, Paela M. ve Shelley, Gene A. (2002). Intimate partner violence surveillance: Uniform definitions and recommended data elements, version 1.0. Atlanta (GA): Centers for Disease Control and Prevention. http://www.cdc.gov/ncipc/pubres/ipv_surveillance/intimate%20partner%20violence.pdf.
- Schumacher, A. Julie, Feldbau-Kohn, Shari, Smith-Slep, M. Amy ve Heyman, Richard (2001). Risk factors for male-tofemale partner physical abuse. *Aggression and Violent Behavior*, 6, 281-352.
- Schumacher, A. Julie ve Slep, A. M. Smith (2004). Attitudes and dating aggression: a cognitive dissonance approach. *Prevention Science*, 5(4), 231-243.
- Sezer, Özcan (2008). Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16).
- Staik, Athena (2004). *The relationship between violence experienced and witnessed in adolescence and violence in current couple relations: A gender perspective*. Unpublished Doctoral Dissertation. Florida State University, Florida.
- Stevahn, Laurie, Johnson, W. David, Johnson, T. Roger, Schultz Ray (2002). Effects of conflict resolution training integrated in to a high school studies curriculum. *Journal of Social Psychology*. 142(39), 305-331.
- Straus, Murray (2004). Prevalence of violence against dating partners by male and female university students worldwide. *Violence Against Women*, 10; 790-811.
- Subaşı, Nükhet ve Akın, Ayşe (2006). Kadına yönelik şiddet: Nedenleri ve sonuçları. http://www.sabem.saglik.gov.tr/Akademik_Metinler/linkdetail.aspx?id=2145.
- Swart, Lu-Anne, Seedat, Mohamed, Stevens, Garth ve Ricardo, Izabel (2002). Violence in adolescents' romantic relationships: findings from a survey amongst school-going youth in a South African community. *Journal of Adolescence*, 25, 385-395.
- Thongpriwan, Vipavee (2008). *Thai female adolescents' perceptions of dating violence*. Unpublished Doctoral Dissertation. University of Illinois, Chicago.
- Trommsdorff, Gisela ve Iwawaki, Saburo (1989). Student's perceptions of socialisation and gender role in japan and germany. *International Journal Of Behavioral Development*, 12 (4): 485-493.
- Tozlu, Necmettin ve Solak, Adem (2006). Küreselleşme ve suç: eğitim ve şiddet. (Ed. S. Ercetin). Ankara: Hegem Yayınları.

- Türkiye İstatistik Kurumu (2012). *İstatistiklerle kadın*. Türkiye İstatistik Kurumu Yayınları. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16056>.
- Ünalıms, Mehmet (2010). *Lise 1.sınıf öğrencilerinin zorba/kurban davranışları ile sosyal beceri ve şiddete yönelik tutumları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Tokat.
- Watkins, E. Laura, Maldonado, C. Rosalita ve DiLillo, David (2014). Hazardous alcohol use and intimate partner aggression among dating couples: The role of impulse control difficulties. *Aggressive Behavior*, 40(4), 369-381.
- Whitley, E. Bernard (1983). Sex role orientation and self-esteem: A critical meta-analytic review. *Journal of Personality and Social Psychology*, 44 (4), 765-778.
- World Health Organization (2002), World Report on Violence and Health. Edited by Krug, E. G., Dahlberg, L. L., Mercy, J. A., Zwi, A. B., Lozano, R. Geneva: World Health Organization. <http://whqlibdoc.who.int/hq/2002/9241545615.pdf>.
- Verlinden, Stephanie, Hersen, Michel, ve Thomas, Jay (2000). Risk factors in school shootings. *Clinical psychology review*, 20(1), 3-56.
- Vezina, Johanne ve Hebert, Martine (2007). Risk factors for victimization in romantic relationships of young women: A review of empirical studies and implications for prevention. *Trauma, Violence and Abuse*, 8, 33-66.
- Xie, Min, Heimer, Karen ve Lauritsen, L. Janet (2012). Violence against women in US metropolitan areas: Changes in women's status and risk, 1980-2004. *Criminology*, 50, 105-143.
- Yalçın, İlhan (2004). *Ailelerinden algıladıkları sosyal destek düzeyleri farklı lise öğrencilerinin saldırganlık düzeyleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, İbrahim (1998). Akademik başarı düzeyleri farklı olan lise öğrencilerinin bazı değişkenlere göre sosyal destek düzeyleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(10), 33-45.
- Yılmaz, V. Duygu, Zeyneloğlu, Simge., Kocaöz, Semra, Kısa, Sezer, Taşkın, Lale ve Eroğlu, Kafiye (2009). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 6(1).
- Yount, M. Kathryn, Pham, H. Tran, Minh, T. Hung, Krause, H. Kathleen, Schuler, S. Ruth, Anh, H. Tu, VanderEnde Kristin, Kramer, R. Michael (2014). Violence in childhood, attitudes about partner violence and partner violence perpetration among men in Vietnam. *Annals of Epidemiology*, 24(5) 333-339.
- Zeyneloğlu, Simge (2008). Ankara'da hemşirelik öğrenimi gören üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Zeyneloğlu, Simge ve Terzioğlu, Füsün (2011). Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 40: 409-420.